

РЕШЕНИЕ

№ 4765

гр. София, 11.07.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав,
в публично заседание на 11.06.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Мария Николова

при участието на секретаря Александра Ковачева, като разгледа дело номер **3998** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 144-178 АПК. Образувано е по жалба на С. Д. Д. срещу Решение № 53 от 14.03.2013г. по преписка № 27/2012г. на Комисията за защита от дискриминация /КЗД/.

В жалбата се твърди, че по отношение на Д., от страна на кмета на столична община /СО/ и Столичен общински съвет /СОС/, е осъществена непряка дискриминация, като са създали неясни и необективни критерии за кандидатстване по програмата Асистент за независим живот. Сочи се, че жалбоподателката е със 100 % установена неработоспособност, напълно незряща и с частично увреден слух. Моли, съдът да отмени решението на КЗД и да бъде постановено решение, с което да бъде установено, че по отношение на Д. е осъществено неравно третиране, непряка дискриминация от кмета на СО, от СОС и да се наложат предвидените в закона санкции. Съображения са изложени и в писмени бележки. Твърди се, че програмата е насочена към работещи и учащи лица с увреждания, при оценката не се отчита степента и вида на увреждането, което било от съществено значение. Претендира разноски и адвокатски хонорар на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата /ЗА/.

Ответникът - КЗД, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата по подробно изложени в писмени бележки съображения. Счита, че за разкриване на пряка и непряка дискриминация е необходимо да се извърши съпоставка на третирането на лицето, което се счита за дискриминирано с друго лице или лица в сходно положение. От събраните в хода на административното производство

доказателства не е установено такова третиране на жалбоподателката. Моли съдът да остави жалбата без уважение и да потвърди оспореното решение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованите страни – Кмета на Столична община и Столична община, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли същата да бъде оставена без уважение.

Заинтересованата страна - Столичен общински съвет, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Съображения са изложени в писмени бележки. Твърди, че решението на комисията е правилно и законосъобразно. Целта на предоставяната от СО социална услуга е да бъдат подпомогнати социално активните хора с трайни увреждания. Освен това услугата се ползва само от хора със 90% или над 90 % трайно намалена работоспособност с определена чужда помощ, поради което не следва да има последваща диференциация за вида и степента на увреждане. Към 2013г. жалбоподателката ползвала услуга по програмата. Сочи, че средствата за финансиране на програмата са ограничени, поради което макар всички лица, които са заявили участие да са класирани, не всички лица ползват услугата. Поради тази причина е оформена листа на чакащите. Моли съдът да отхвърли жалбата.

Заинтересованата страна – Агенция „Социално подпомагане” чрез процесуалния си представител оспорва жалбата. Моли същата да бъде оставена без уважение като неоснователна и недоказана.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе съобрази следното от фактическа и правна страна:

Обжалва се подлежащ на обжалване административен акт, съгласно чл. 68, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация /ЗЗД/. Жалбата е подадена от надлежна страна – адресат на акта, за която е налице пряк и непосредствен интерес от обжалването. Същата е подадена в срок, доколкото от доказателствата се установи, че решението е съобщено на Д. на 19.03.2013г., а жалбата е подадена по пощата на 01.04.2013г., видно от представения по делото плик. Предвид това съдът приема, че жалбата е процесуално допустима. Разгледана по същество тя е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Административното производство е започнало по жалба на С. Д. Д. до КЗД, вх. № 44-00-187 от 19.01.2012г. В жалбата се сочи наличие на дискриминация по признак лично положение във връзка с вида на увреждането на жалбоподателката - незряща. Твърди се, че въпросите в формуляра за самооценка са подвеждащи и създават предпоставка за дискриминационна практика. С оглед характера на увреждането на Д., в жалбата е посочено, че същата е продиктувана от Д., написана е от З. Д. А., в присъствието на служител на КЗД, прочетена е на Д. и същата е запозната със съдържанието на декларацията, която се подава. От представените по делото Експертно решение на ТЕЛК за очни заболявания № 0161 от 014 от 25.01.2007г., Заявление № 78/03.10.2011г. до СО, Дирекция „Социални дейности” за ползване услугата Асистент за независим живот, документите към заявлението, „Самооценка на кандидата за ползвател” се установява, че С. Д. Д. е със 100 % трайно намалена работоспособност с чужда помощ, кандидатствала е за ползване на услугата „Асистент за независим живот” и е получила 41 точки. Видно от Решение относно

ползването на социалната услуга по Наредбата за предоставяне на социалната услуга Асистент за независим живот /НПСУАНЖ/ от 19.12.2011г. на същата е разрешено ползването на услугата, но не се включва в социалната услуга. Решението е обжалвано пред кмета на СО, който с Решение № РД-06-58/15.02.2012г. е потвърдил решението на комисията от 19.12.2011г. С Разпореждане № 55 от 27.01.2012г. председателят на КЗД е образувал преписка с № 27/2012г. Въз основа на изложеното в жалбата е прието, че оплакването е за дискриминация по признаци „лично положение” и „увреждане”. Преписката е разпределена на 5-членен състав, който поименно е определен. С писмо вх. № 12-11-260 от 02.02.2012г. съставът е уведомил председателя на КЗД за определения председател и докладчика по преписката, предложен е и подпомагач експерт. В следствие с разпореждане № 27/2012г., разпореждане № 55/2012г. е отменено и е назначен нов 5-членен състав, който с писмо вх. № 12-11-1241/13.09.2012г., е уведомил председателя на КЗД за новия председател на състава и докладчика. За образуваната преписка са уведомени жалбоподателя, кмета на СО, министъра на труда и социалната политика, изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане, видно от представените по делото писма и обратни разписки. Предоставена е възможност за отговор и представяне на доказателства. В отговор на дадената възможност за становища, с писмо вх. № 16-15-308/24.02.2012г., от СО са депозирали писмен отговор с приложения към него доказателства за кандидатстването на Д. по програмата Асистент за независим живот. В отговора е посочено, че кандидатите не се класират и включват в съответствие с вида на увреждането, а съобразно класирането по точките определени от самите кандидати в низходящ ред до изчерпване на предварително определените за това средства. Сочи се, че в наредбата е предвидено, че при наличие на финансов ресурс през втората половина на годината ще се извърши допълнителен прием за предоставяне на услугата. Представено е и становище от министерство на труда и социалната политика.

С Доклад заключение, докладчикът по преписката е приел, че жалбата е редовна и представлява основание за образуване на производство пред КЗД. Посочени са страните. Изложен е фактическият състав на евентуалното нарушение, според изложеното в жалбата, обобщена е събраната до момента информация. Предложено е насрочване на открито заседание. С Уведомление за призоваване, страните са призовани за заседанието на 26.06.2012г. Със Заповед № 308 от 20.06.2012г. е определен заместник на председателя на заседателния състав, а със Заповед № 309/20.06.2012г. е определен заместник на член на заседателния състав. На 26.06.2012г. е проведено заседание на заседателния състав, за което е съставен протокол. Страните са призовани към помирение. Даден е ход на преписката. Конституиран е като ответник и Столичния общински съвет, допуснати са свидетели, изискана е допълнителна информация от СО – да предостави обобщени данни за броя на хората, които са били включени в програмата Асистент за независим живот в последните две години, обобщена справка за вида на уврежданията на хората, включени в тази програма, както и броят часове, които са им предоставени за ползване на асистент. С писмо вх. № 16-15-666 от 03.10.2012г. от СО е предоставена исканата информация. Изрично е отбелязано, че поисканата справка е некоректна, поради факта, че ползвателите не са включени в социалната услуга според вида на увреждането си и статистика за вида на уврежданията им в СО не се води. За 2011 г. включването е по поредност на подадените заявления, а за 2012 според броя точки

описан от самите кандидати за услугата в тяхната Самооценка на потребностите, по образец приложение към НПСУАНЖ. Липсват и нормативни критерии за разделяне на ползвателите на услугата по видове заболяване. Условно от общината са разделили ползвателите на услугата съобразно вида на заболяването – общо 7 вида, като ползватели със зрителни увреждания за 2011г. са посочени 243 лица, а за 2012г. – 229 лица. Депозирано е и становище от Столичен общински съвет – вх. № 16-15-671/05.10.2012г. По делото са представени „Самооценка на потребностите на кандидата за ползвател” на лицата В. Л. Рударски, С. Я. А., - със зрително заболяване, Г. Т. С., А. К. С. – с друго заболяване, всичките ползватели на услугата Асистент за независим живот. Представена е и самооценка на В. А. О. – лице със зрително заболяване, което не е ползвател на услугата. Представени са и карти на още 4 лица с различни заболявания, различни от зрителните, които не са ползватели на услугата. Всички лица имат под 50 точки. Представен е и Протокол № 61 от 16.12.2011г. от заседание на Комисията за извършване на класиране на кандидатите за услугата Асистент за независим живот. В протокола е отразено, че комисията класира кандидатите отговарящи на условията посочени в чл. 4 от НПУАНЖ в низходящ ред, съгласно Самооценка на потребностите на кандидата за ползвател, извършена въз основа на представените в периода от 01.09.2011г. до 31.10.2011г. документи. В протокола се съдържа листа на включените кандидати, считано от 01.01.2012г. като първият класиран е с брой точки 165, а последният с 52 точки. Класираните, но невключени като ползватели на услугата, поради изчерпване на средствата са включени в листа на чакащите. Първият в листата е с 51 точки, а последният с 17 точки. В листата на чакащите е и С. Д. Д. с 41 точки. Второто заседание на КЗД е проведено на 09.10.2012г. В това заседание са разпитани свидетели и на двете страни. Съдът възприема и кредитира показанията на разпитаните свидетели, на основание чл. 171, ал. 1, изр. първо от АПК. Със Заповед № 614 от 16.10.2012г. на председателя на КЗД, е определен нов председател на състава по заместване, поради фактическата невъзможност на титулярния председател за участие в заседанието. Последното заседание на комисията е проведено на 08.11.2012г., видно от представеният по делото протокол. В това заседание е прието, че преписката е изяснена от фактическа и правна страна и е обявена за решаване. С процесното решение № 53/14.03.2013г. КЗД е установила, че по отношение на С. Д. Д. не е осъществено неравно третиране СО по смисъла на чл. 4 от ЗЗД от страна на кмета на СО. Установено е, че възприетите критерии за определяне на точки в Приложение № 1 А в НПСУАНЖ по отношение на Д. не е осъществено неравно третиране по смисъла на чл. 4 от ЗЗД от Столичен общински съвет. Жалбата на Д. е оставена без уважение. Дадени са препоръки на СОС и СО. Решението е подписано от всички членове на състава.

Предвид установеното от фактическа страна съдът намира следното от правна страна.

С оглед разпоредбите на чл. 40, чл. 48, чл. 64, ал. 1 ЗЗД решението е взето от компетентен орган. Постановеното решение съдържа всички реквизити посочени в чл. 66 ЗЗД и е спазена установената от закона писмена форма. При издаването на процесния акт съдът намира, че не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да обосноват отмяна на решението само на това основание. Правилата, по които се провежда производството пред КЗД са регламентирани в глава IV, раздел I от ЗЗД. В случая производството е започнало по писмена жалба на засегнато лице. Не е изтекъл срокът по чл. 52, ал. 1 ЗЗД. Не са налице и пречките по чл. 52, ал. 2 и ал. 3 ЗЗД. След образуване на производството е

определен заседателния състав. Последният е определил председател и докладчик. Във връзка с промяна в състава на КЗД (Решение на НС от 12.07.2012 г. за избиране на членове на Комисията за защита от дискриминация, както и за председател и заместник-председател (Обн., ДВ, бр. 55 от 20.07.2012 г.) е определен нов заседателен състав, които да разгледа преписката. Проведено е проучване, дадена е възможност на страните да се запознаят със събраните материали. Изготвено е заключение от докладчика по преписката и е насрочено открито заседание, за което са призовани редовно всички страни. В първото заседание, страните са приканени да сключат споразумение, като така е спазено изискването на чл. 62, ал. 1 ЗЗД. Тъй като страните не са постигнали споразумение, производството по спора е продължило. След изясняването му от фактическа и правна страна, председателят на състава е закрил заседанието.

ЗЗД цели установяване и санкциониране на всяко поставяне в неравностойно положение според признаците, изброени в разпоредбата на чл. 4, ал. 1 ат ЗЗД или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който РБ е страна. За да е налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗД, е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна, така и от субективна страна. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 ЗЗД. В този смисъл не е достатъчно да се установи неблагоприятно третиране на определено лице или лица, а е необходимо да се докаже още, че това неблагоприятно третиране е извършено по някой от признаците, очертани в чл. 4 ЗЗД., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение, в случая неблагоприятно третиране, и причината за него, която при всички случаи следва да се изразява в признак по цитирания чл. 4 от закона. За да се обоснове извод за наличие на дискриминация по някой от признаците по чл. 4, ал. 1 ЗЗД, следва да се направи сравнение между начина, по който лицето, което твърди, че спрямо него е осъществена дискриминация се третира, било е третирано или би било третирано, и начина на третиране на други лица, които са в същото или сходно положение, т.е. по отношение на които са налице сравними сходни обстоятелства. Наличието на идентични или сравними положения не следва да се преценява абстрактно, а единствено по отношение на твърдяната в конкретния случай дискриминация

В процесния случай на първо място следва да се установи, дали лицата с увреждания ползващи реално услугата Асистент за независим живот са третирани по един и същи начин, с лица кандидатствали за ползватели на тази услуга, но които реално не могат да я ползват т. е. дали се намират в същото или сходно положение. На второ място следва да се установи, дали критериите за оценка на кандидатите за участие в програмата са дискриминационни. Жалбоподателката твърди, че като лице с увреждане не е получила възможност реално да ползва услугата през 2012г., поради факта, че същата не е била социално активна – не е работила и учила, в периода, когато се е кандидатствало за участие в програмата. В тази връзка твърди, че критериите давали

предимство на учащи или работещи лица с увреждания. В оспореното решение на КЗД е прието, че включването на кандидатите като ползватели на услугата се извършва от Комисията по чл. 15 от наредбата съобразно класиране по точките определени в Самооценка на потребностите, в низходящ ред до изчерпване на предназначенията за услугата средства. Финансовият критерий е водещ при определяне на това кои лица могат реално да ползва услугата. Този извод на комисията се потвърждава от събраните по делото доказателства. От същите се установява, че жалбоподателката като лице с увреждане – 100 % трайно установена неработоспособност, е включена в програмата, но поради липсата на финансов ресурс е включена в листата на чакащите и не може реално да ползва услугата. По делото са представени доказателства, че лица със сходни увреждания са включени в програмата, съответно не са включени, като е взет предвид само броят точки получен при самооценката. В този смисъл не е налице неравно третиране на жалбоподателката спрямо други лица с увреждания, кандидати по програмата. Лицата, които имат право на достъп до програмата са лица с трайно намалена работоспособност, което се удостоверява с документи (чл. 4 от НПСУАНЖ). Към жалбоподателката не е налице диференциран подход по признака увреждане спрямо лица в сходно положение. Наредбата не разграничава ползвателите на услугата по вида увреждане. Класирането се извършва на база получените точки при самооценката на кандидата, която се формира от попълнената от самите тях оценка с оглед личната им преценка за състоянието им (въпросите са свързани здравословно състояние, семейна среда, физическо състояние, психо-емоционално и сензитивно състояние, социална активност) и бележки към тази оценка, изготвена от социалните работници. Факта, че работещите/учащите лица с увреждания имат по – висок брой точки не води до извод за дискриминация по признак увреждане. Съдът намира, че посочените критерии за оценка на кандидатите не са дискриминационни. Следва да се отбележи, че жалбоподателката твърди, че са дискриминационни тъй като били неразбираеми и подвеждащи. От събраните пред административния орган доказателства, вкл. разпитаните свидетели – хора с увреждания кандидати за участие в програмата, се установи, че това не е така. Съдът намира за правилни мотивите на органа относно липсата на дискриминация

по заложените правила за оценяване на кандидатите. От всички събрани доказателства се установява, че причината, поради която лица с увреждания, на които им е признато право на участие в програмата, да не могат да я получат реално е изчерпването на финансовите средства, което не може да обоснове дискриминация. С оглед гореизложеното жалбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора претендираните от жалбоподателката разноси не следва да и се присъждат. На основание чл. 143, ал. 4 АПК претендираното от ответника юрисконсултско възнаграждение следва да му се присъди. Съгласно Тълкувателно решение № 3 от 13.05.2010 г. на ВАС по т. д. № 5/2009 г. в случаите, в които съдът отхвърли оспорването или оспорващият оттегли жалбата си, страната дължи заплащане на разноси за юрисконсултско възнаграждение, когато административният орган е представляван от юрисконсулт в съдебно-административното производство.

Така мотивиран, Административен съд София-град, II-ро отделение – 32-ри състав:

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. Д. Д. срещу Решение № 53 от 14.03.2013г. по преписка № 27/2012г. на Комисията за защита от дискриминация.

ОСЪЖДА С. Д. Д. да заплати на Комисията за защита от дискриминация сумата от 150 (сто и петдесет) лева деловодни разноси.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в 14 – дневен срок от получаването му пред Върховния административен съд на Република Б..

Препис от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: